

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Penytia, Sausis-January 22, 1915.

PRICE, 2c.

No. 18

Imigracija gal nebus suvaržyta

Anglija užgriebs Amerikos laivą Dacia

Rusai vėl prisiartino prie Mławos. Veržiasi į Prusus

Francuzai turėję mažiaus nuostolių už vokiečius

Ir Ispanijoje buvo žemės drebėjimas

ANGLIJA DAR SYKI UŽREIS-
KĖ. KAD UŽGRIEBS AMERI-
KOS LAIVĄ DACIA.

WASHINGTON, D.C. Jan. 21 — Anglija atsiuntė oficialią pranešimą, kad užgriebs Amerikos laivą Dacia, nupirktą nuo vokiečių, jeigu tas laivas manys plaukti Vokietijon.

Amerikos valdžia pranešė apie tai laivo savininkams. Tie atsakė, kad jie laivą siųs Vokietijon, nežiūrėdami Anglijos užreikimų. Laivas Dacia dabar yra baigiamas loduoti bovelna Galvestone, ir neužilgo išplauks Vokietijon.

RUSAI TEBEINA Į PRUSUS.

LONDONAS, Jan. 21. — Rusai vėl pradėjo veikti prie Mławos. Jie matyt vėl bandys apsupti vokiečių spėkas Prusuose ir prasimušti nuo Mławos į šiaurę iki Mozurijos ežerų, kur kita rusų armija iš Lietuvos užpildinėja vokiečius.

Rusų oficialis pranešimas sako, kad prie Mławos rusai tvirtai laikosi prieš vokiečius, kurie norėjo prasimušti per rusų linijas. Vokiečiai vienok ir toliau užpildinėja rusus ir nori savo atsiekti. Kol kas visos vokiečių atakos buvo atmuštos. Rusai prie to dar šturmu paėmė vokiečių pozicijas ties Skempe. Vokiečiai iš tos vietos skubiai pasitraukė.

Lenkijoje prie Bzuros ir Rawkos upių vokiečiai smarkiai šaudė į rusų pozicijas iš armatų. Rusai taip jau smarkiai atsakinėjo. Keliuose vietose rusai pasekmingai nutildė kelias vokiečių batarejas. Rusų armija taipgi pasekmingai atmušė kelias vokiečių atakas.

Bukovinoje rusai turėjo daugiausiai pasisėkimų. Jie dabar užėmė Vorochtos miestelį. Austrai mėgino užpildinėti rusus prie Kirlibabos perėjimo bet jiems nepasisekė. Rusai juos ne tik atmušė, bet ir suėmė apie 150 nelaisvių.

VOKIEČIAI UŽĖJO RUSAMS
IS UŽPAKALIO.

PETERBURGAS, Jan. 21. — Vokiečių pulkai atsidūrė užpakalyje rusų armijos, kuri eina į Prusus iš šiaurinės Lenkijos.

Vokiečiai randasi ant kelio už 40 mylių nuo Varšavos. Kol kas čia pasirodė belgi tik nedeli vokiečių pulkai, kurie išsiunčiami yra priekiu kaip žvalgai. Vienok už tokių pulkų visuomet vokiečiai siunčia didesnę armiją. Tai yra nemaloni žinia rusams, nes rusų armija, einanti į Prusus, gali atsidurti apsupta iš dviejų pusių ir jai prisiektų mušties ant dviejų frontų.

Laikraštis Birževija Viedomosti sako, kad rusų valdžia susekus, jog vokiečiams Lenkijoje suteikia visokių žinių vokiečių kilmės žmonės. Todel Rusijos valdžia paliepė visiems vokiečių kilmės žmonėms išsikraustyti iš Lenkijos bėgyje šešių dienų. Jie visi bus išsiųsti Rusijos gilumon.

FRANCUZAI NETURĖJĘ
DAUG NUOSTOLIŲ, KAIP
VOKIEČIAI SAKO.

PARYŽIUS, Jan. 21. — Išleistas šiandien oficialis pranešimas sako, kad vokiečių pranešimai apie francuzų nuostolius paskutiniuose mušiuose yra neteisingi. Francuzų nuostoliai perpus mažesni. O vokiečių nuostoliai tai tikrai dideli. Vokiečių, sako, puolė mušiuose du kart daugiau negu francuzų.

Šiandien yra apskelbta oficialė karės apžvalga už du mėnesius. Apžvalga parodo, kad per paskutiniu du mėnesius francuzai laimėjo daugiausiai negu vokiečiai. Laimėjimai vienok yra nedideli. Nuo vokiečių yra atmušta kaikur mylia, kaikur pusė mylios, kaikur tik kelios dešimtys jardų.

Vokiečių svarbiausias laimėjimas buvo prie Soissons. Šiek

tiek jie laimėjo ir Argonne distrikte.

ZEMĖ DREBĖJO IR ISPA-
NIJOJ

LONDONAS, Jan. 21. Iš Madrido gauta žinia, kad šiaurinėje Ispanijoje sausio 2 d. buvęs didelis žemės drebėjimas, kuris padaręs daug nuostolių aštuoniolikai kaimų. Viena iš kaimų Asturias apielinkėje žuvo daug žmonių. Žinios apie žemės drebėjimą toj apielinkėje gautos taip vėlai todėl, kad susešimai buvo perkirsti.

RUSAI ISIVERŽĖ
VENGRIJON.

LONDONAS, Jan. 21. — Telegrama iš Buharesto praneša, kad rusai jau esą įsiveržę Vengrijon.

Sausio 16 d. pietvakariame Bukovinos kampe rusai perėjo Kolakulo kalną ir nuėję net iki Czkaneschtie, ties Jakobini.

Austrai, bijodami, kad jų neapsuptų rusai, pasitraukė iš Pecenienišo į Jakobini.

Mušis ėjo be pertraukos dieną ir naktį nedėlioj ir panedėlyje, ir dar nėra užsibaigęs iki šiol.

RUSAI TEBEMUŠA TURKUS,
KAUKAZE.

PETERBURGAS, Jan. 21. — Iš Kaukazo atėjo oficialių žinių, kad rusai dar daugelyje vietų sumušė turkus.

Sausio 19 d. ties Achaliku, Lavsovu ir Kjagani rusai turė-

jo visą eilę mušių su pasitraukiačiais turkais. Rusai suėmė daug turkų nelaisvėn ir užgriebe jų abazą.

Sausio 18 d. rusai užėmė Ardanoau kaimą ties Turkijos rubežium.

Rusų torpedinis laivas, kurs buvo pasiųstas apžvalgyti Madžosios Azijos pakraščius, pasiskandino ten dvylika laivų su jų intalpa ties Arčava.

PLOCKAS NEUŽIMTAS NEI
VOKIEČIŲ NEI RUSŲ.

LONDONAS, Jan. 19. — Laikraščio Daily Telegraph korespondentas iš Peterburgo praneša, kad rusai Plocko visai nėra užėmę. Bet Plocke nėra ir vokiečių. Dvi savaitės atgal nedidelis pulkas vokiečių buvęs atėjęs Plockan, bet sužinojęs, kad Plocko apielinkėje randasi rusų, greit iš Plocko pasitraukė.

VOKIEČIAI NORĖJĘ
SULAIKYTI TURKUS.

LONDONAS, Jan. 21. — Iš Aigypso gauta žinių apie turkų veržimasi Aigypstan. Pasirodo, kad vokiečiai visokiais būdais atkalbinėjo turkus, kad nesiskubintų veržties Aigypstan, kol nėra sudaryta geros armijos ir nepadaryta gerų planų. Vienok turkai vokiečių nepaklausė ir pradėjo užpuolimą ant Aigypso. Turkams, sako, todėl negali gerai sekties.

RYMAS, Jan. 21. — Italijos valdžia paskyrė šešis milijonus

Kares žinių sutrauka

ANGLIJA pranešė Suv. Amerikos Valstijoms, kad laivas Dacia bus užgrieblas, jeigu plauks Vokietijon.

FRANCUZAI sako, kad jie nuostolių turėję mažiau už vokiečius.

RUSAI vėl veržiasi prie Mławos. Pavojus jiems grėsia iš užpakalio, nes iš ten užėjo vokiečiai, ir gali atkirsti rusų armiją nuo Varšavos.

BUKOVINOJ rusai tebestmuša prie Kirlibabos perėjimo, kurį jie turi paėmę.

dolerių nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo. Gyvenimas visur pradeda ateiti į paprastą vėžes.

LENKIJA DAUGIAUS NUKENTĖJO KAIP BELGIJA.

BERNAS, Šveicarija, Jan. 21. — Pas Šveicarijos prezidentą atsilankė lenkų rašytojas Sienkevičius ir lenkų pianistas Paderewskis. Jie išrodė prezidentui, kad Lenkijos padėjimas dabar yra daug blogesnis kaip Belgijos. Jų atsilankymo tikslas yra sutverti tarptautinį komitetą gelbėjimui nukentėjusių nuo karės lenkų.

ROOSEVELT, N. J., Jan. 21. — Iš aštuoniolikos sužeistųjų streikininkų dar vienas šiandien mirė Elžbietos ligonbutyje. Vieną detektivą buvo užmušę ant vietos.

Šiandien sprendžiamas
likimas biliaus ateivystei
varžyti.

Prezidentas Wilsonas šiandien turi viešą pasikalbėjimą apie imigracijos bilį su atstovais draugijų, priešingų imigracijos suvaržymui.

Iš Chicagos užtarti už imigrantus išvažiavo Grace Abbot.

Suv. Valstijų prezidentas Wilsonas turi arba pasirašyti po imigracijos bilium ir padaryti jį įstatymu, arba padėti ant biliaus savo veto ir sugrąžinti jį kongresui su paaiškinimu, dėl ko priešingas bilium ir ką jis nori bilijui atmainyti.

Prezidentas belgi nepanorėjo pats vienas tą nutarti. Ant šiandien jis sukvietė Washington atstovus visų tų draugijų, kurios yra priešingos imigracijos suvaržymui ir ypač reikalavimui, kad visi, kurie atvažiuoja Amerikon, mokėtų skaityti ir rašyti.

Name" šiandien bus pilna žmonių. Užkviesta yra atvažiuoti apie 250 atstovų iš įvairių organizacijų.

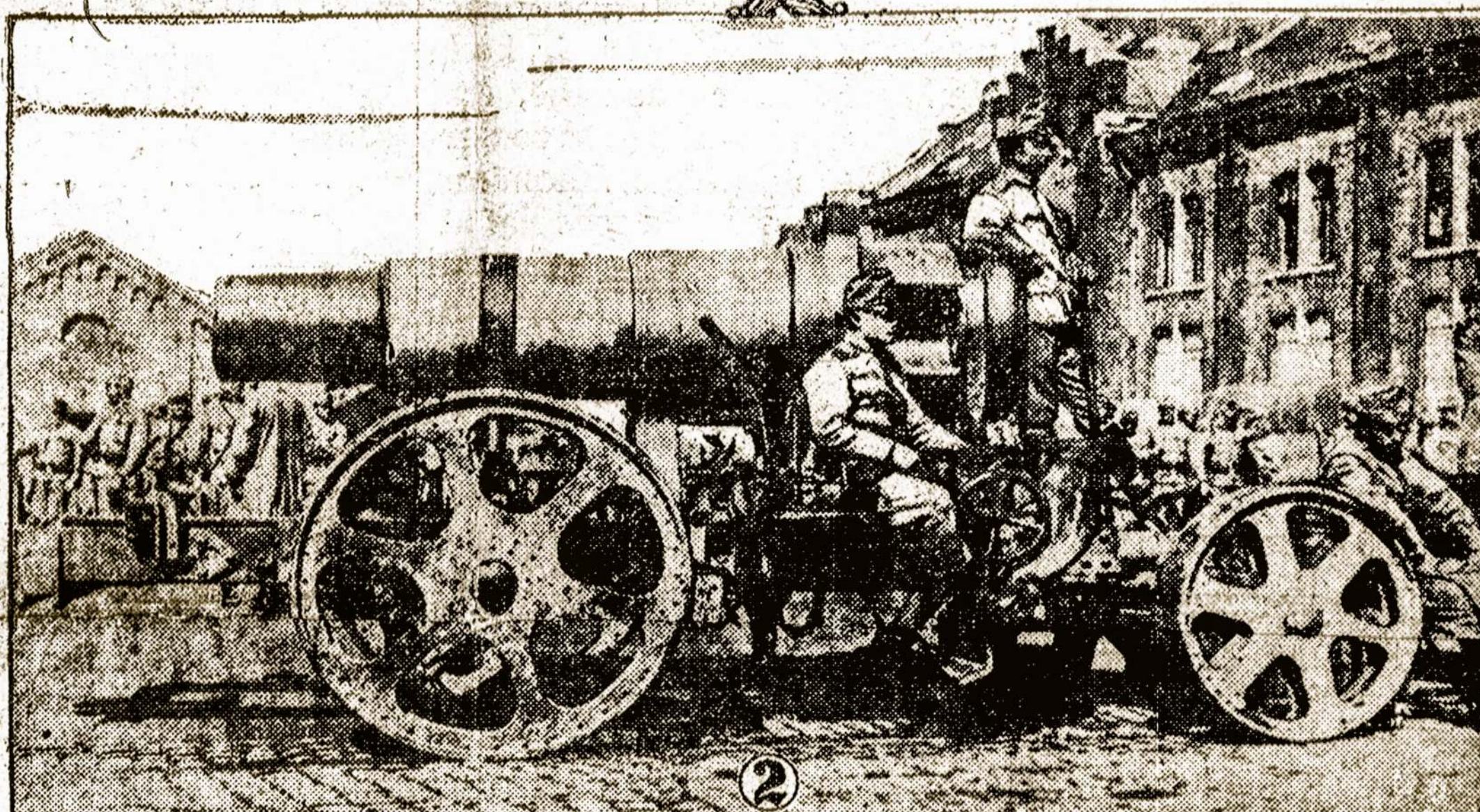
Iš Chicagos kalbėti prieš imigracijos suvaržymą išvažiavo p-lė Grace Abbott, Imigrantų Apsaugos Lygos direktorė. Išvažiudama, ji išreiškė viltį, kad prezidentas po Burnetto bilium nepasirašys. Kitaip, sakė, jis nei nešauktų priešingų imigracijos suvaržymui žmonių į mitingą Washingtonan.

Prezidentas tokį mitingą panorėjo susaukti ypač todėl, kad kongrese nėra žmonių, kurie dora mokėtų apginti liuosąją ateivystę Amerikon. Užateivystę atstovų bute daugiausia kalbėdavo Chicagos kongresmanas Sabath, bet jo argumentai nieko neįtikrino, ypač kad su juo pačiu niekas kongrese nesiskaito.

Mitingas "Baltajame Name" šiandien prasidės 10 val. ryto ir tęsis tris valandas. Tarp kitų žymesniųjų žmonių už liuosąją ateivystę kalbės prof. M. D. Larned iš Pensylvanijos universiteto, o taipgi Bostono majoras Curley.

SUV. VALST. ARMIJOS
BILIUS.
WASHINGTON, D.C., Jan. 21 — Šiandien atstovų būte prasidėjo debatai sulig biliaus, siulančio padidinti Suv. Amerikos Valstijų armiją. Atstovas Bent kalbėjo prieš padidinimą. Atstovas McKellar kalbėjo už armijos padidinimą, nurodinėdamas, kad šiuo laiku Amerika greičiausia gali būti intraukta į karę.

ORAS
Snigs šiandien. Gal bus giedra rytoj. Šiauris vėjas. Temperatūros šiandien 2 val ryto 14 laipsn. Saulė teka 7:12; nusi-
leidžia 4:52.



1 RUSSIAN ARTILLERY IN ACTION IN ROLAND - 2 BIG AUSTRIAN GUN USED FOR SIEGE PURPOSES

(1) Rusų artilerija veiksime Lenkijoje. (2) Sunkiosios austrų apgulimo kanuolės.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Čia iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlius.

Laidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje—per išnešiojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$6.00, pusei metų \$3.00. Trims mėnesiams \$1.75. Dviem mėnesiams \$1.25. Europoje, metams \$7.00. Pavienių dienraščio numerį kaina 2c. Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

101

Redakcijos Straipsniai

Taikos šalininkai

Tarptautinė socialistų konferencija, kuria šiomis dienomis susirinko Kopenhagene, Danijoje, ir kurioje dalyvavo Norvegijos, Švedijos, Danijos, Holandijos ir Italijos socialistų partijų atstovai, priėmė rezoliuciją, reikalaujancią kuogrečiausio užbaigimo dabartinės karės. Konferencija išsireiškė už tai, kad socialistai neutralėse šalyse turi raginti savo valdžias neatsisakyti pradėti taikinti kariaujančiasias valstybes. Tam sumanymui, be abejonės, pritaris ir tų šalių socialistai, kurios dalyvauja karėje.

Rusijos socialistai nuo pat karės pradžios visomis spėjomis jai priešinosi; taigi jų pritarimas taikos sumanymui užtikrintas. Anglijos socialistų nuomonės ne vienodos, bet jeigu bent dalis jų galėjo visą laiką griežtai protestuoti prieš karę, tai yra pamatas tikėti, kad da daugiau jų tarpe rastųsi tokių, kurie sutiktų paremti bent kurios neutralės šalies pasiūlymą karę užbaigti. Vokietijos socialistai jau mėgino susižinoti su kitų šalių draugais tikslu pagreitinti taikos įvykinimą; veikiausia solidariski su jais yra ir Austrijos socialistai. Pagalios, taikos sumanymą prielankiai sutiktų ir Francijos socialistai. Karės pradžioje jie buvo pasidavę po nacionalistų intekme ir stovėjo už tai, kad karę turi eiti toliai, koliai nebus nuveikta Vokietija, ir koliai Francija neatims iš jos Elzasą-Lotariningą. Bet vėliau jie šitos minties išsivadėjo. Dabar mano, kad Elzasą-Lotariningą likimą turi nuspręsti ne ginklų spēka, bet patys tos žemės gyventojai.

Iš socialistų pusės, vadinasi, klūčių taikos įvykimui nebus nė kariaujančiose šalyse. Tuo tarpu neutralių valstybių socialistai darys ką galėdami, kad kuogrečiausia pasiliautų tos beprotiškos žmonių skerdynės. Ir tos jų pastangos ras prielankų atbalsį visame pasaulyje.

Visuomenės Nuosavybė

Kapitalistų šeimininkavimas tolyn vis labiau ima įkryti žmonėms. Žiūrėdami tikėtai savo asmeniškos naudos, jie taip veda pramonijos reikalus, kad nuo to kenčia visa visuomenė.

Darbininkai, ant kurių sprando puola didžiausia to-

kios tvarkos našta, pirmutiniai pažino josios blogumą. Savo apgynėjų, socialistų, lupomis jie senai užreiskė, jogei visuomenė turi panaikinti privatinę nuosavybę ant išdirbystės priemonių ir paimti jas į savo rankas.

Šiandien ima tatau suprasti jau ir išmintingiesnioji buržuazijos dalis. Ji, tiesa, negali visai paniekinoti privatinės nuosavybės, nes jeigu ji taip padarytų, tai ji tuo pačiu išsivadėtų to, kas sudaro jos gyvenimo pamatą. Bet tam tikruose atsitikimuose ji kartais visai griežtai stoja prieš dabartinę nuosavybės tvarką.

Tatai apsirėiskia trejetas dienų Sudėnytyjų Valstijų kongrese. Darbo komiteto pirminkas atstovų bute D. J. Lewis užreiskė, kad valdžia turinti paimti į savo rankas anglies ir rudos kasyklas. P-as Lewis, žinoma, nėra visas kongresas, ir p-o Lewis'o žodžiai da nereiskia, kad jisai ir pats turėtų drąsos juos įvykinti gyvenime. Bet toks kongresmano užreiskimas visgi galima skaičiuoti gana žymiu gadynės ženklu.

Jeigu jau pati buržuazija ima įsitikinti, kad josios palai-komoji tvarka yra bloga, tai kas-gi daugiau da gali ją ginti?

Ginčiai liausiai

Reikia ir vėl pastebėti, kad ginčiai del fondų paskutiniū laikų mūsų spaudoje aptyla. Ginčus pradėjo tautininkai, kaikuodami socialistus ir mėgindami suardyti organizaciją, kurią įsteigė Visuotinis Lietuvių Seimas. Dabar jie mato, kad jų atakos nepasiekė paskutinio, ir kad Lietuvos Selpimo Fondas nesugriaujamas. Tai ir karštis pas juos pradeda perieiti.

Bet kartu su atmaina temperaturoje turės, be abejonės, šio-kios-tokios atmainos įvykti pas juos ir protavime. Mums net rodosi, kad vienas-antras jų jau galvoja: Ko aš purškiau ant tų socialistų? Ko aš kabini-jausi prie L. S. F.? Juk nieko bloga nė tie socialistai, nė tas Fondas nedarė! Aukais renka socialistai nė politikos tikslams, bet nukentėjusiųjų nuo karės sušelpimui; aukas siunčia jie per tokią įstaigą, kuri turi ir pačių tautininkų įsitikėjimą. Tai kam-gi reikėjo barties?!

Mes linkime tautininkams kuogrečiausia atsikovošėti ir atitaisyti tą nesamone, kurią jie padarė, steigdami šale L. S. F. savo partvyvišką, fondą. Jeigu šis fondas siunčia aukas Lietuvon per tą pačią įstaigą, kaip ir L. S. F., tai jo gyvavimas neturi jokios prasmės, — negut tikrai tą, kad kelti vaidus.

Redakcijos atsakymai

Snipui. Talpiname pirmiaus gautą žinutę. Jūsų žinutės todėl negalėsime sunaudoti.

Palados vaikui. Jau buvo apie tai rašyta, todėl jūsų žinutės netalpinsime.

Veversėliui. Netilps.

Giedriečiui. Ballai — paprasti dalykai ir nieko įdomaus juose nėra. Netilps.

P. Alkočiūniui. — Iš kur tamsa tas eiles paėmė?

Broktono Reporterui. Nors ir daug prirašėt, bet negalima visko suprasti. Kas toji "Blogėlė"?

Laikraščiu

Apžvalga

Dr. J. Šliupas, pasitraukdamas nuo "Laisvosios Minties" plačiai nusipasakojo apie asmeniškus savo reikalus ir labai trumpai užsiminė apie visuomeniškąją savo gyvenimo pusę. O mūsų spaudo daro kaip tik atbulai: p. Šliupo santykių su jo skoliniojais ir skolininkais ji visai neminė, bet kalba apie jį gana daug kaip apie visuomenės veikėją. Tas apsirėiskimas turi savo raciją. Dr. Šliupas pats vertinti savo visuomeniškąjį darbą negali, tuo tarpu suvesti skaitlines savo privatineje buchhalterijoje, matant, kad artinasi amžio galas, jisai ne tikrai turi teisę, bet ir pareiga; ar jam vertėjo dar duoti savo apyskaitas viešai, tai jau, žinoma, kitas ir, gal ne taip svarbus klausimas. Kas kita spauda ir visuomenė. Kas joms galvoje, kiek p. Šliupas turi skolų arba kiek jam yra skolingi kiti žmonės. Ne sulig jo turto ir ne sulig jo bižnišku teisingumu platesnioji visuomenė tvėrė apie jį savo nuomone. Ji matė jame visų pirma tam tikrų idėjų, tam tikros partijos, tam tikros visuomenės srovės atstovą, ir kada jisai jai dabar paskelbė, kad esąs pailsęs ir nutaręs savo darbą paversti kitiems žmonėms, tai natūraliu būdu pas ją atsirado noras atidžiai pažvelgti į tą vietą, kurią jisai užėmė mūsų judėjime.

Ilgą straipsnį parašė apie p. Šliupą kunigų organas "Draugas." Jo pranešimą apie teisingą atsilavinimą su visais skoliniojais jis vadina "išsiaiškinimu," ir t. t.

Ramūs atsilais D-rui Šliupui mes nuosirdžiai linkime. Bet mes manome, kad tą atsilais žmogui gali užtikrinti tik ramis sąžinė ir širdis. Nebus ramis širdis pilna tulžies ir kartybės prie tų žmonių, tarpe kurių gyvena ir darbuojasi. D-rui Šliupui palinkėtume ingyti daugiau tikros krikščioniškos meilės.

"Draugas," kalbėdamas apie "krikščionišką meilę," turbut turi prieš akis tuos didvyrius iš Hoosick Falls, kurie užpuolė svetainėje ir suspardė kojomis socialistų kalbėtoją. D-ras Šliupas tos "krikščioniškos meilės" turėjęs permažai, jam busią sunku ramiai išsėsties. Bet jo atsilais trukdysiančios da ir piktos jo darbų pasekmės. Išėjimas tečiaus da esąs ir nusidėjėliui Šliupui: jisai turis išpažinti savo nuodėmes ir mušties į krutinę. Tuomet "Draugas," matyt iš sekamų jo žodžių, ne tikrai atleis jam visus griekus, bet da ir išaugštin-tų jį. "Draugas" sako:

Jeigu D-ras Šliupas ištikrųjų nemažas žmogus, tai jis kuomet nors ras drąsą išpažinti visuomenei savo gyvenimo klaidas. Antai Sv. Augustino "Išpažintis" iškėlė jį augštai žmonių akyse. Nieko nepirakio, bet daug laimėjo ir rusų didysis rašytojas Tolstojus, paskelbęs savo išpažintį... Taigi ir lietuvių visuomenė (bent jos tikinčioji dauguma) galėtų laukti iš D-ro Šliupo kitokios "išpažinties," kuri ir jo suvargintą sielą nuramintų ir atitaisytų, bent iš dalies, jo klaidas.

Taigi p. Šliupas dabar gali pagalvoti; kelias į dangų da jam ne visai uždarytas; reikia tikrai išpažinti ir apgailėti savo nuodėmes. Taip rašo laikraštis dvidešimtam amžiui!

Pittsburgo ir apielinkės lietuvių skubiai darbuojasi, organizuodami tam tikrą draugiją, kuri paims ir pastatys ant

kooperacijos pamatų "Dilgėlės." 10 d. sausio įvyko tos draugijos susirinkimas. Jame, kaip sako "Dilgėlės" — išduota pilna atskaita, kuri tolymesniems (toliau gyvenantiems) nariams bus pasiūlyta ypatiskai. Draugija, matydama šį bedarbių laiką, nė kiek nesistebi, kad negalima taip greit užbaigti savo organizavimo ir pratiesia tat pusę metų — iki galui birželio mėn. s. m. Per tą laiką, tikisi, viskas pagerės, ir nariai ir šerų skaičius augs iki galutinam įvykdimui to gero ir naudingo visuomenės sumanymo.

o o o o

Tik ir gudri ta "Lietuva!"

Ji pastebėjo, kad Amerikos lietuvių socialistai laikosi truputį kitokios taktikos aukų siuntimo klausime, hegū ta taktika, kurią siūlo dr. V. Kapsukas, ir ji skubinasi tai paskelbti visuomenei. Girdi:

Musiškiai socialistai stengiasi atsiremti į visuotinumą, bendrumą, kuosmarkiausiai skelbia "bepartyviskumą" (o ar jie ištiesų partyviski? "N." Red.) aukų rinkimo reikale.

Tuo tarpu V. Kapsukas noris, kad tame-pat reikale viešpatautų "kuosiauriausia dvasia" ir klesų kova. "Lietuva" daro iš to ev kokį išedimą:

Idomu sulyginti (Kapsuko taktiką "N." Red.) su Amerikos lietuvių socialistų "bepartyviskumu."

Tiktai tiek. Kodel toks sulyginimas (palyginimas) yra indomus, "Lietuva" nepasako. Mat ji "baisiai" gudri. Mėginimas (nors ir mėginimas tik-tai!) veikti bent kuriam reikale bepartyviskai, jos akyse turėtų būti daug geresnis daiktas negu klesų kova ir "siaura dvasia." Todėl, palyginus Amerikos lietuvių socialistus su Kapsuku, ji turėtų pagirti pirmuosius kaip jį nuolatios pagirai kitų tautų socialistus, kuomet ji užtinka pas juos ką-nors geresnio, negu pas lietuvių socialistus. Bet ji greičiaus savo liežuvi prarytų negu nuo širdies išstarytų pagyrimo žodį nuolatiniams savo priešams. Todėl ji ir pasitenkina tokiu neaiškiu šveplenimu. Idomu sulyginti...

Ar tikrai dabar yra 1915 metai?

Visi rašo, visi kalba, visi sveikinasi su naujais 1915 metais, bet ar neklystame vadindami juos 1915?

Vienas Amerikos mokslininkas, profesorius David Lion, direktorius mokslo muzėjaus prie Hardfordo universiteto, tikrina, kad metų skaitliavime mes turime klaidą net ant trijų metų. Tokiu būdu mes šiandien turime 15 sausio ne 1915 m., bet 1918 m.

Prirodymui profesorius paduoda eilę indomųjų faktų.

Taip, Irodas mirė ne 750 metuose po uždėjimu Rymo, bet 753. Kristus gimė metu pirma Irodui mirsiant, ir tokiu būdu metų turime pradėti savo metų skaitliavimą 749 metu nuo uždėjimo Rymo, o ne 751-mu, kaip mes darom dabar. Profesorius Lion-as turi dar ir kitų darodymų. Taip, dabar mokslo neužginčijamai pripažinta, kad numetamas nuo sosto vyresniojo Irodo sunaus, Archelajaus, atsitiko 759 metais; reiskia, jis užėmė sostą 750 m., nes žinoma, kad jis viešpatavo 9 metus. Irodas mirdamas padalino savo viešpatystę tarp dviejų savo vaikų ir užsilikusiais dokumentais patvirtinta, kad jo sunas An-

tippa užlipo ant sosto taip-pat 750 m. Pasiremiant visais šiais faktais reikėtų daryti išvadimą, kad Kristus gimė ne 752, bet 749-ais metais.

Taipgi mes sutikome ne 1915 metus, bet 1918 nuo Kristaus užgimimo.

Todėl galima pasakyti, kad visi mūsų kalendoriai "meluoja."

J. Sirutis.

Kas dedasi Lietuvoje

VILNIUS. Taksos padidimas. Delei sunkaus įvežimo į miestą kai-kurių produktų ir del akcyzės pakėlimo bus padidinta ir taksa.

Malkų taksa maždaug tokiu nustatyta: sielinėms, tai yra vandeniu atvaromoms malkoms palikta toki pat kaina, tai yra 31 ir 35 rb. sieksnis, už žemės keliu atvežtasias malkas kaina pakelta iki 39 rb. sieksniui atvežus į namus.

Druskos kaina stambiems pardavėjams padidinta iki 80 kap. pudas ir smulkiems pardavėjams pustrėčios kap. svaras.

Žasų kaina žymiai pakilo. Už menkai nuleistais sparnais leizgyvi žasiuką mokama po pusantro rublio, o geresnės, tai dar brangesnės.

VILNIUS. Naujai besikuriantis Vilniuje bendrosios visų tautų selpimo draugijos atidengiamą Albitę (Suvalkų gub. Vilkav. pav.) maitinamaisiais punktais. Naujajon draugijon priklausio visų tautų žmones, jos veikimo ribos Suvalkų, Kauno, Vilniaus ir Gardino gub.

Dailininkų rengiamajai dienai atidaryta trumpam laikui Vilniaus dailininkų paveikslų — premijų paroda. Lietuvių dailininkų joje dalyvauja A. Zmuidzinavičius ir Varnas. Pabėgėlių skaičius Vilniuje nesimazina. Per paskutini dvi savaites į Suvalkų gub. buvo grįžę apie 100 pabėgėlių, bet paskui jų vėl tiekpat pribuvo Atvažiavėliai skundžias, kad Suvalkų gub. del brangumo stačiai sunku esą gyventi. Keturiuos dienos atgal pradėjo jų rasties ir iš Kauno gub. Tik pastaromis dienomis tų naujų pabėgėlių atvažiavo apie 50 žmonių.

KAUNAS. Šiomis dienomis Kaunan buvo atgabenti Rytų Prusų gyventojai. Visi jie iš Gumbinės apielinkės. Jų tarpe nerasi subrendusių vyrų, vien moteris. Vaikai ir seniai-kai. Iš Kauno belaisviai vėžami Rusijos gilumon.

Meškučiai. Šiaulių pav. žmonių kalbos. Delei žadėtojo lenkams savitumo sodiečiai nesuprasdami, kad jis Lenkijos kraštui teikiamas ir jos žmonių teisėms padidinti, kalba: "jeigu karalius duos ponams lenkams mūsų kraštą valdyti, tai greitai ponai mus

į akėčias kinkys ir rykštėms lups"... Pasirodžius atsisaukiamams stoti savo noru į lenkų kariuomenę, sodiečiai nė girdėti nenori, sako: "taip bus, kaip kad buvo per "metėštas": ponai privylios, o potam rykštėm... arba pakars. Jei taip būtų, geriau gyvent po ruskių, ne kad po lenkų ponais."

Pilviškiai-Griškabudis. Suvalkų gub. Karo atbalsiai. Ta apielinkė irgi žymiai nukentėjusi nuo karės. Vokiečiai šeimininkavo apie tris savaites.

Pašarų daugelio sušėrė (Pilviškių ap.) nieko nemokėjo. Mokėjo tiems, kur stovėjo ilgai ir daug, o kur kelias dienas ir po 10—15 arklų, tiems nė korčiukų nedavė.

Gyventojai labai blogai daro, pirkdami daiktus nuo kareivių. Jie nuo vienu ima, kitiems parduoda. Kad niekas nepirktų, jie ir neimty.

Laikraščiu nepardavinėja pas mus niekas, o pirkėjų dabar rastųsi. Vincas Nabagas.

JURBARKAS. Reseinių pav. Kai kurie Jurbarko ir pasienių gyventojai rinkos ir Smalininkus (Prusuos) susigražinti sau išplėstuosius daiktus, kitą kalbant, pasioplėst. Vokiečių kareiviai vieną dieną juos apsupo, apie 10 žmonių nušovė, kitus pagautus į kalinį sukišo. Netrukus-gi vokiečių žvalgai, grasindami ugnimi ir krauju, pareikalavo, kad kun. Stakauskas iš sakyklos pašauktų Jurbarko gyventojus sugražinti išplėstuosius daiktus iš Smalininkų, kas visa buvo išpildyta ir svetimi daiktai sukrauti ant šventoriaus jau gulėjo; žvalgai pasiimdami daiktus, suado, kai-kuriuos plėšikus (nes jų fotografijas turėjo nusitraukę), kuriuos plakdami išsigaubėno su savim. Ant rytojaus vokiečiai išlaido iš kalinio plėšikus ir privertė juos išsikait duobes (tarp plėšikų beveik visos buvo moteris), tačiau galų gale paleido namo, isakę tik sunešt paimtuosius daiktus Jurbarko šventoriun. Sunešti po to šventoriun daiktai buvo mūsų žvalgų konfiskuoti.

(Iš "Liet. Žinių")

Mokslas Marijampolės gimnazijoje, direktoriaus nuomone, galima busią pradėti gruodžio 27—28 d. (s. st.) 1914 m.

Mokslas Veiverių mokytojų seminarijoje manoma pradėti tuojau po Kalėdų (n. st.). Ištvojantiems ir seminariją kvotimais prasidės prieš šventes.

Išvažinėjusiems mokytojams jau išsiuntinėta pakvietimai sugrįžti į savo vietas.

D-ras kun. Mailauskas sugrįžo iš Vokietijos ir apsigyveno Vilniuje, Užapis (Zarečnaja) 15.

PETERBURGAS. Vyriausybė leido mokytojos p-lės J. Stanelytės vardu įsteigti kasdieninius ir šventadieninius vakarinius kursus lietuviams. ("Vienybė")

Svarbus Pranešimas Biznieriems Chicagoje ir jo Apielinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendorius, didžiausius pasirinkimų ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsiskymu kalendorių, kol negamatysite mūsų sėmptų. Mūsų atstovas apsilankys pas jus su sėmptais, jei parašysite mums atvirute.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai.

LIVINGSTON, ILL.

17 d. sausio įvyko vietinės S. L. A. 130 kp. susirinkimas. Prisirašė 2 nariai abu po \$600 apsaugos.

Vienbalsiai liko nutarta patinti vieną "Sakės" šerą už \$10.00. Pinigus išsiuntė tą pačią dieną. Mes, Livingstono tautininkai norime tuom parodyti, kad mes nelaizome klerikalų batų ir nesam priešingi socialistams.

Norime rengti prakalbas, bet nežinome kur gauti gerą kalbėtoją. Norima kad kalbėtų kun. Jankauskas iš Westville, Ill. ir dar kitas kalbėtojas. Kun. Jankauskui pakvietimas jau pasiųstas, bet atsakymo dar negauta.

Vietinis kunigas labai užsi-puldinėja ant tautininkų ir socialistų, bet neduoda jokių atsakytų ir parapijos turtą valdo vienas be jokių komitetų. Bažnyčia pabaigta statyti jau nuo rugsėjo pereinę metų, o dar tebėra nesventinta. Užklausus, kodėl nesventina, kunigas atsakė: "sudeikt \$2,000, tai šveinysime." Tiek esą reikalaujamas vyskupas už pašventinimą.

Pas mus labai prasiplatinę "Sakės" jau beveik kiekvienuose lietuvių namuose turi jų užsirašę. Kunigas parsitraukia po 10 egz. "Draugo" ir dalina savo parapijonams dykai, kad tik "Sakės" neskaitytų, bet tas nieko negelbsti, tik dar labiau paskatina skaityti "Sakę."

Livingstonietis.

TERRE HAUTE, IND.

Mes Terre Hautiečiai galime pasigirti gabiiais tautiečiais. Vienas iš jų tautiečių yra 46 kp. S. L. A. pirmininku. Jam labai sekasi kolekto, ypatingai pirmą atidarymo kp. susirinkimą: kepūrę į ranką, tik pereis per visus, žiūrėk, ir atneša bonką ar dvi šnapso. Mūsų kp. nariai maloniai sutinka su pirmininko užmanymu.

Bet jeigu kuris iš narių įneša apie šelpimą nukentėjusi, nuo karės Lietuvoj, tai atmeta didžiama balsų, nors tas buvo įnešta per du susirinkimu.

Tik nemalonu mūsų pirminkui pasidarė, kad per paskutinius kp. rinkimus tapo išrinktas kokis tai bedievis organizatorium. Dabar pirmininkas laužo savo garbingą galvą ir nesugalvoja, kaip paveržti tą čingą iš bedievio.

Lelijos žiedukas.

SO. BOSTON, MASS.

Sausio 17 d., lietuvių svetainėje atsidūvo p. M. Petrausko koncertas, kuris nusidavė iš visų pusių gerai: artistai visi atliko savo roles puikiai, publikos prisirinko kuone pilna svetainė (apie 500), ir pelno liks kokis šimtinė. Svarbiausi artistai buvo p. p. M. Petrauskas ir M. Zazulek, kurie ištikrųjų pilniausiai užganėdino publiką. Kiekvieną kartą, kada jie ėjo dainuoti ar podainavimui, tai publika vis juos patiko ir ly-dėjo delynu plojimais. Puikiai pagriežė ant smuiko du solo p-lė O. Janulevičiūtė, taipgi gerai paskambino tris solo ant piano p-lė M. Ališauskiūtė. Perdėm akompanavo ir keturius solo skambino ant piano p. P. Čiurlionis, ir viską atli-

ko puikiai. Už tokį koncertą p. M. Petrauskui ir jo visiems artistams galima ištarti širdingą aciu.

Ta pat dieną Lietuvių Ukėsų Kliubas savo susirinkime nutarė paaukauti \$50.00 iš įdo, Lietuvos Šelpimo Fondui. Tik nežinia, ar komitetėliai norės (nes ant jų rankų palikta) pasiųsti viršminėtą auką L. Š. Fondui.

Raulinaitis.

BECKEMEYER, ILL.

Šis miestelis yra 42 mylios nuo East St. Louis, stovi gražioj lygioj vietoj. Lietuvių šeimynų yra 12, iš kurių 2 yra laisvai apsidėję, o 13-ta tai su škote. Pavieniu 18, visi laisvų pažiūrų. Skaito laikraščius visus pirmeiviškus, taipgi "Katalikas" su "Saule" parkeliauja, bet tuos skaito tik tie, kurie

ROCHESTER, N. Y.

Sausio 16 d. 1915 m. Lietuvių svetainėje atsidūvo vakaras draugystės D. L. K. Gedimino. Buvo lošama viena veiksme komedija "Kurčias Zentas." Lošimo negalima labai peikti, kaip kurios vietos buvo kiek silpniau sulūštos, bet ne kurie aktoriai tik pirmą sykį lošia. Tik tas labai peiktina, kad vietoje sriubos, tarnas atnešė tik tuščias torielkas. Čia tai jau nėra klaida, bet apsilėdimas pačių rengėjų, kad nepasirūpino to kas reikalinga. Paskui buvo šokiai. Abelnai imant veikalus ir visas vakaras nusisekė, ir draugija turės kiek pelno.

Vasario 7 d. toje pačioje svetainėje bus prakalbos su koncertu, rengiamos Aido choro. Šis choras daugiausiai darbuojasi Rochesterijoje: rengia teatrą, koncertus ir kitokius pasilinksminimus. Tai gi ir dabar rochesteriečiai, nepatingėkit ateiti, o įžanga dykai.

Vienas iš publikos.

Žemalė, Telsių pav. Kuomet atšilo, vėl žmonės aria dirvas. Kiti del vokiečių baimės liko dirvos nearta.

Lielaičių dvare seniai įtaisyta ligoninė del sužeistųjų kareivių, bet ikišioliai ligonių visai nėra...

Adomas iš Rojaus.

Chicagos žinios

Mokyklų taryba užvakarykščiame posėdyje tarp kitko nutarė:

West Pullman tėvų ir mokytojų dr-jai leisti įsteigti tenatinėse mokyklose užkandžius vaikams.

Atkreipti didesnę atidą į vaikų gimnastiką, ir gimnastikos salę laikyti atdara pusantros valandos ilgiau.

Pradėti mokytojams mokėti kas mėnesį, vietoj išmokėjimo algų 10 mėnesių.

Penki žmonės užpuolė Lewis Strauss, jo valgomųjų daiktų sankroyoje, 630 E. 37th ir uždarė jį į ledų šėpą. Pasiėmė \$15.00.

Bankrutijusios Phillipsborn Outer Garment House pardavimas turto davė \$95,000. Skolos \$300,000.

O. J. Gerber nuteistas \$1.75 už bandymą pavogti surį iš C. W. Foster sandelio, 226 N. 5th Ave.

Saturday Evening Telegraph kreditoriai reikalauja bankrutu "Judgment." Sako, turtais

\$1,000; skolos \$15,000.

Gordon Collier, William Murphy ir Louis Jesuit nubauti po \$10,000 kiekvienas. Kaltinami išdirbinėjime opiumo.

Chief Justice Olson išleido teisėjams priminimą, kad mažiausia bausmė už nešiojimąsi ginklų yra \$100.00.

Alfred B. Westrup, 76 metų, 1305 Mašonic Temple areštuotas už pardavinėjimą nepadorios literatūros.

Bonka skistymo pečių valymui explodavo ir Mrs. Charles Aberman, 1353 N. Campbell ir jos 6 mėn. duklė Rožė galbut mirtinai liko nudegintos.

William Marshall ir John Kemond nuteisti vieniems metams kalėjimo už vagystes.

Moteris, kuri menama esant Bernice Law, 2815 Wilcox Ave. persovė prie Lincoln ir Harrison gatvių.

Gatvekariui įvažiavus į Alton pažemį ant Archer Ave. konduktorių Fredrick Brann, 6230 May St. užpuolė vagiliai ir atėmė \$27.35.

Du plėšikai užpuolė A. Bondano, gyvenantį 704 N. La Sella, prie Chesnut ir State gatvių, įsivedė į užpakalinę gatvelę ir atėmė \$1.05.

Užvakar 24 žmonės susizeidė puldami ant slidžių šaligatvių.

George M. Nannah liko nubautu užsimokėti \$1.00 ir teismo kaštus už ubagavimą. Negalėjo užsimokėti. Nuvežtas

Puikus Vakaras

Rengiamas D. L. K. Vytauto N 2 Nedėlioje, Sausio-Jan. 24 d. Pradžia 6 val vakare. Strumulu Brolių Svetainėje, 907 St N158 Rose-land III.

PROGRAMA PUKI

Dainuos "Aido" Choras, bus deklamacijos, monologai ir kitoki pamarginimai. Pasibaigus programai, prasidės balius ir tęsis iki 12 valandai nakties. Gričs puiki muzikė visiems gerai žinoma Brolių Sarpalių orkestra. Visas vakarą pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoj. Taigi šiuo kviečiam skaitlingai atsilankyti ant šio iškilmingo vakaro. Užtikrinam, kad laiką praleist linksmi, ir podraug susėpsite nukentėjusius nuo karės. KOMITETAS.

Tėmykite, Lietuviai ir Lietuvaitės!

LIETUVIŲ KRAUCIŲ KLIUBAS Savitarpinės Pašalpos parengė Rengia

Iškilmingą Balių

Subatos vakare, Sausio-January 23 d, 1915 Atlas svet., 1436-40 Emma St., artį Milwaukee Ave ir Noble St. Pradžia 7-tą val. vakare.

Inžanga 25c porai.

Komitetas dėjo visas savo pastangas, idant Balius atsitūtų kuopukiausiai.

Visus kviečia

KOMITETAS

TEATRAS IR BALIUS

LIETUVIŲ JAUNIMO RATELIS

Loš

"MIRTU VAINIKAS"

NEDELIOJE SAUSIO 24ta 1915

SVENTO JURGIO SVETAINEJ,

Tiketai 35 ir 50c

Po Teatro—šokiai. Muzika Brolių Sarpalių. Pradžia lygiai 7 val vak. Visuomenė yra kviečiame. Užganėdinimą užtikriname.

L. J. RATELIS.

PRAKALBOS!

Paminejimui Sausio 9-tos Skerdyniu Rosijoje

Parengtos L.S.S.A. 4tos kuopos

Pėtnyčioje, Sausio-Jan. 22, 1915

Liberty Svetainėje

Kampas Union Ave. ir 30-tos gatvės

Pradžia 8 val. vakare. Inžanga visiems Dykai.

GERBIAMIEJI Lietuviai Darbininkai, atsilankykite ant šių Prakalbų. Kalbės plačiai žinomas oratorius, P. GRIGAITIS, "Naujienu" Redaktorius. Del pamarginimo prakalbų bus keletas deklamacijų. Kviečia KOMITETAS

kalėjimą prie sunkių darbų.

Jake Bowman, 7430 Green St liko areštuotas parduodant automobilių ratų gumas. Bevežant sumušė detektyvą ir pabėgo.

Elizabeth Stanton laimėjo bylą prieš Chicago Surface Line. Pripažinta \$6,700 atliginimo už sužeidimą lipant į gatvekarį.

Sužeidė galvą biliardine lazda salione 3442 S. Morgan St. Mikui Ritszhiski, 4509 S. Paulina St. Galbut mirs.

Kad duklė Ona neapsivestų su George Hides, jos tėvas Juozas Rush pasiuntė ją į pataisos namus. Paleista iš ten 6 mėn. atgal. Vėliau visticiek apsidė su Hides. Pastarasis dabar areštuotas už apleidimą savo pačios.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelską šio mėnesio 26 dieną.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laiškų prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nueina gerai.

Imanie pilną atsakomybę.

Teisėjas Landis nuteisė Louis Hei ir Monte Carlo penkiems metams kalėjimą, gi Lee Hinn ir Edward McArthur užsimokė ki po \$10,000 už išdirbinėjimą opiumo.

Municipal teismas per pereinčius metus perkrautinėjo 400 bylų, išskiriant civilines.

Mokytojai betirinėdami priežastį didelio mieguistumo pas mokinius James Thorpe mokykloj, 89th ir Burley Ave. at-rado išsiplėtojusį paprotį kramtyti uostomąją tabaką.

Viena Chicagos moteris jiesko perskirų, nes josios vyras atkreipias daugiau atidos į savo automobilį, negu į ją.

Ar ji mano, kad vyras turi laiko abu ligiai daboti?



Tel 793.

Tėmykite!

Mes užlaikom geriausius drabužius ir viską, kas reikalinga vyrų apsirėdymui. Kviečiame atsilankyti į naująją vietą. Taipgi išpildome ant užsakymo vyrų drabužius greitai ir pigiai.

Valau vyriškus ir moteriškus drabužius.

P. J. Preede

146 Broadway, Melrose Park, Ill.



Szaltose Rudens Dienose

Perfection Bedumis Aliejinis Šildytojas laikys Jusų namą maloniu ir patogiu šaltose dienosose pirm negu jus užkursit savo "furnace."

Šių metų naujas modelis Perfection turi tokius naujus pagerinimus, kurie jį padaro geriausiu šildytoju.

Nėra dumų, nėra smarvės, lengva išvalyti. Paprasčiausio sudėjimo. Lengvai pernešamas, kur tik norima.

Geriausiomis pasekmėmis vartokite Perfection Aliejų. Pardavinėjamas visur.

STANDARD OIL COMPANY

(An Indiana Corporation) CHICAGO, ILL.

VALSTIJOS BANKAS

ĮSTEIGTAS 1879 M.

STATE BANK OF CHICAGO

KAMPAS LA SALLE IR WASHINGTON STS. (VIDURMIESTYJ)

KORPORATYVIS, VALSTIJOS VALDZIOS IR APSKAITŲ BUTO PRIŽIURIMAS, O TODEL SAUGIAUSIAS PINIGAMS PASIDETI BANKAS

PASIDĖJUSIŲJŲ ČIA ŽMONIŲ PINIGAI APDRAUSTI BANKO KAPITALU IR ATSARGOS FONDU, SIEKIANCIU DAUGIAU KAIP

\$4,000,000.00

MOKA 3 PROC. METAMS

LIETUVIAI, KURIE NORĖTŲ PERKELTI SAVO PINIGUS IS KITŲ BANKŲ ČIONAI, TEGUL PRISTATO SAVO BANKINĘ KNYGELE, O STATE BANK OF CHICAGO SUKOLEKTUOS BE JOKIO ŽMOGUI RUPESČIO. NE CHICAGOJ GYVENANTIEJI GALI PASIDETI ČIA PINIGUS ATSIŪSDAMI PAČTU. RASYKITE LIETUVISKAI

Banko valandos: Nuo 9 ryto iki 3 po piet

